

Γιάννη Μανέττα

ΟΙ ΙΕΡΕΣ ΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
Ντχάρμα – [Οι κανόνες].....	6
Οι ινδουϊστικές Γραφές.....	8

Οι Βέδες

Οι Βέδες – Οι Σρούτις [Οι «Ακουστές»].....	8
Μερικές ρήσεις [από Βέδες– Ουπανισάδες].....	11

Οι μη βεδικές Γραφές

Σμρίτις – Νόμοι.....	12
Σάντ Ντάρσανας – οι έξι ‘φιλοσοφικές’ προσεγγίσεις.....	12
Πουράνας – 18 εκλαϊκευτικές γραφές.....	13
Ραμάγιανα και Μαχά-Μπχάρατα – τα έπη.....	13
Μπχάγκαβαντ-Γκίτα – το Θεϊκό Άσμα.....	14
Πραστχάνα-τράγια – [Οι «τρεις αφετηρίες»].....	14
Τάντρας – η Θεϊκή Δύναμη.....	15
Παν-τσα-ράτρα Σαμχιτάς – απλουστεύσεις.....	15

Πίνακες

Οι Βέδες.....	17
Το Δέντρο των ινδουϊστικών Γραφών.....	18
Τα ινδικά ‘φιλοσοφικά’ συστήματα.....	19
Σάνκχγια Ντάρσανα.....	20

Κύκλος Μελέτης της Βεδάντα

Αθήνα 2004-2012

Εναρκτήρια ομιλία στο
Εσωθέατρο
Ακταίου 3, Θησείο
12 Ιανουαρίου 2004

Προσφορά του:

Γιάννη Μανέττα
Μπέλες 28 (Κουκάκι)
11741 Αθήνα
Τηλ. [+30] 210 923 4682
email: jmanveda@otenet.gr
ιστοχώρος: www.vedanta.gr

Σχετικές εκδόσεις:

- ΓΚΝΙΑΝΑ ΓΙΟΓΚΑ** του Σουάμι Βιβεκάναντα. Η Γιόγκα της Φιλοσοφικής Αναζήτησης. Μετάφραση Γιάννη Μανέττα – Φιλίππου Βώκου. Αθήνα, Εκδόσεις Κονιδάρη. – Η καλύτερη εισαγωγή στη βεδαντική σκέψη (στη Φιλοσοφία των Ουπανισάδων) και στη φιλοσοφία γενικά, από τον κυριότερο μαθητή του Σρι Ραμακρίσνα. Εκτεταμένο ερμηνευτικό γλωσσάριο σανσκριτικών όρων, βιβλιογραφία και άλλα συμπληρώματα.
- ΟΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΕΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ** – του Theos Bernard. Μετάφραση Γιάννη Μανέττα. Αθήνα, Εκδόσεις Κονιδάρη. Εξαιρετική, καταληπτή επιτομή των έξι κλασικών ινδουϊστικών φιλοσοφικών συστημάτων καθώς και του Κασμιρικού Σιβαΐσμου. Βιβλιογραφία. Ετυμολογικό Σανσκριτικό Γλωσσάριο. Απαραίτητη εισαγωγή στην ινδική Σκέψη.
- ΕΝΝΙΑ ΟΥΠΑΝΙΣΑΔΕΣ** – Μετάφραση Γιάννη Μανέττα. Εκδόσεις Κονιδάρη, Αθήνα. Εννιά από τις 11 πιο έγκυρες, με σημειώσεις των Swamis Sharvananda και Tyagishananda του Τάγματος του Ραμακρίσνα. Το φιλοσοφικό τμήμα των Βεδών και υπόβαθρο της ινδικής Σκέψης – οι καταγραφές των πνευματικών ανακαλύψεων των αρχαίων Ινδών ενορατικών.
- ΜΑΧΑ-ΓΙΟΓΚΑ – Η ΥΨΙΣΤΗ ΕΝΩΣΗ** – Οι Εμπειρίες των Ουπανισάδων στο Φως των Διδασκαλιών του Σρι Ράμανα Μαχάρσι. – Μετάφραση Γιάννη Μανέττα. Αθήνα, Εκδόσεις Κονιδάρη. Μοναδική συγκριτική έρευνα ενός Σοφού που αντικατοπτρίζει τις διδασκαλίες των Ουπανισάδων στην πράξη και κυρίως δίδασκει τη μέθοδο του «γνώθι σαυτόν».

Εκδόσεις Κονιδάρη,
Μπουμπουλίνας και Τσιτίσα 1Α,
Αθήνα 106 82
Τηλ. 210 8846570, -2, -4
(Νέα διεύθυνση, όπισθεν Πολυτεχνείου)

ΟΙ ΙΕΡΕΣ ΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ

Η ακόλουθη συντονιστική επίκληση από την Ταϊπνρίγια Ουπάνισαντ συνήθως ψέλνεται από τους μαθητές στην Ινδία, πριν από τη μελέτη:

*Είθε το πανταχού παρόν, παμμακάριο Πνεύμα,
που είναι η Ψυχή της ψυχής μας,
να μας προστατεύει.*

Είθε Αυτό να μας καθοδηγεί.

Είθε Αυτό να μας τρέφει.

*Είθε τα διδάγματα που μαθαίνουμε
να καρποφορήσουν και να γίνουν δυναμικά,
μέσα από τη χάρη Του.*

*Είθε η γαλήνη και η αρμονία
να επικρατεί μεταξύ όλων μας.*

Όουμ. σάν-τι, σάν-τι, σαν-τίχι

ΩΟΥΜ. Ειρήνη, ειρήνη, ειρήνη (πάση)

=====

Προτού περάσουμε στο θέμα των Γραφών, επιτρέψτε μου να επισημάνω, εισαγωγικά, μερικά βασικά ζητήματα που απασχολούν την ινδική Σκέψη.

=====

Αν το καλοσκεφτούμε, τούτος ο κόσμος – μέσα στον οποίο «ζούμε, κινούμαστε και υπάρχουμε» – είναι πάρα πολύ περίεργος.

Όλα έχουν ημερομηνία λήξεως! Τα «πάντα ρεί», όπως πρόσεξε και ο Ηράκλειτος.

Τι νόημα έχει αυτός ο διαρκώς μεταβαλλόμενος κόσμος και από πού προήλθε; Αν κατασκευάστηκε από κάποιον νοήμονα, ποιο άραγε ήταν το κίνητρό του;

Εκ πρώτης όψεως, με τα δικά μας κριτήρια, ο όποιος Δημιουργός, σίγουρα θα πρέπει να είναι κάποιος σαδιστής.

Από την αρχαιότητα κυκλοφορούν διάφορες συγκρουόμενες πληροφορίες για την προέλευση και τη γεωγραφική δομή του κόσμου, ορατού και αοράτου, οι οποίες υποστηρίζονται από διάφορες πηγές βάση κάποιων λεγόμενων «εξ αποκαλύ-

ψεως» και άλλων κειμένων, με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση σε όποιον προσπαθεί να συγκρίνει αυτές τις πληροφορίες αντικειμενικά.

Αν κάνουμε τον κόπο να κοντοσταθούμε και να ερευνήσουμε αυτές τις πληροφορίες χωρίς προκαταλήψεις, θα δούμε ότι ασχολούνται με τρία βασικά θέματα:

1. τον **Θεό**
2. τον **κόσμο**
3. την **ψυχή**

και το ανθρώπινο μυαλό δεν είναι σε θέση να τα σκεφτεί αυτά, παρά μόνο με τρεις διαφορετικούς τρόπους.

Μπορεί δηλαδή να διανοηθεί:

1. Τον Θεό

– είτε ως έχοντα μορφή και κατηγορήματα – δηλ. ως **ΠΡΟΣΩΠΟ** με το οποίο βρίσκεσαι σε σχέση.

– είτε ως άμορφο με κατηγορήματα – δηλ. ως **ΑΡΧΗ** έχουσα φύση αυτή καθεαυτή την Ύπαρξη, τη Γνώση και την Ευδαιμονία.

– είτε ως άμορφο, χωρίς κατηγορήματα – δηλ. ως **ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΗ ΑΡΧΗ**, απεριγράπτη και ασύλληπτη από τον ανθρώπινο νου, όσο υπάρχει το εγώ.

2. Τον κόσμο

– είτε ως αληθινό – δηλ. αιώνια υπαρκτό

– είτε ως απατηλό – δηλ. ψευδαισθητικό, όπως το όνειρο

– είτε ως αληθινό και ταυτόχρονα απατηλό, δηλ. ως φαινομενικά, ψευδαισθητικά, σχετικά υπαρκτό και ταυτόχρονα μη απόλυτα υπαρκτό.

3. Την ψυχή

– είτε ως μη διαφορετική από το Θεό

– είτε ως αιώνια χωριστό τμήμα του Θεού
[όπως η φωτιά και οι σπίθες της]

– είτε ως αιώνια χωριστή από το Θεό.

Αυτές οι **θέσεις** βασίζονται στα ζεύγη: έμμοφο – άμορφο, αληθινό – απατηλό, χωριστό – μη χωριστό. Και οι Ινδοί προσθέ-

τούν πως **αιώνιο** μπορεί να θεωρηθεί **μόνο ό,τι δεν μεταβάλλεται**.

Υπάρχουν βέβαια και οι θέσεις των εν γένει δύσπιστων, των θρησκευτικών ζηλωτών, των άθεων, των υλιστών και των αγνωστικιστών, οι οποίοι βασίζονται είτε σε προκαταλήψεις είτε σε ανεπαρκείς παρατηρήσεις.

Είναι γεγονός ότι ο άνθρωπος, όσο νιώθει, μιλάει και συμπεριφέρεται σαν σώμα, δεν μπορεί παρά να εκλαμβάνει την εαυτό-συνείδησή «του», το εγώ «του», τον ψευδο-εαυτό «του», ως «ψυχή». Και έχει λεχθεί ότι ενώ ο αληθινός Εαυτός, η καθαρή Συνείδηση, μπορεί να υφίσταται χωρίς το εγώ, δεν συμβαίνει το αντίθετο – το εγώ, δηλαδή, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το υπόβαθρό του, την καθαρή Συνείδηση, που δεν είναι διαφορετική από την αμετάβλητη τελική Πραγματικότητα. Το κύμα δεν είναι χωριστό από τον ωκεανό· αντανάκλαση δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς φως· το ψευδαισθητικό φίδι που βλέπουμε στο ημίφως στη θέση ενός σχοιניού δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το υπόβαθρό του, το πραγματικό σχοινί.

Στην πράξη, λοιπόν, νιώθουμε ατομικά υποκείμενα, ΘΕΑΤΕΣ ενός νοερού εσωτερικού κόσμου και ενός εμπειρικά υπαρκτού εξωτερικού κόσμου. Κι εφόσον βλέπουμε ότι κάτι δεν μπορεί να προέλθει από το τίποτα, οδηγούμαστε συμπερασματικά στην υπόθεση ότι ο κόσμος έχει κάποια αόρατη σε εμάς προέλευση, ένα ΚΑΤΙ, που κάποιοι, χωρίς να το γνωρίζουν με σιγουριά από πρώτο χέρι, το ονομάζουν «Θεό», στηριζόμενοι στα κείμενα των πηγών τους, ενώ άλλοι, μορφωμένοι και μη, την διαισθάνονται αορίστως ως «δύναμη». Τι όμως πραγματικά είναι αυτό το υποκείμενο και το θέαμά του;

Η ινδική σκέψη ξεπερνάει τις αντιφάσεις που γεννούν οι προαναφερθείσες λογικά αντιφατικές **θέσεις** για το Θεό, τον κόσμο και την ψυχή, αποδεχόμενη ότι είναι σχετικές κι ότι ο καθένας μπορεί να υιοθετήσει τη θέση που νιώθει να του ταιριάζει.

Οι Ινδοί σοφοί λένε ότι δεν έχει τόσο σημασία τι ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ όσο το τι ΕΙΣΑΙ και τι ΚΑΝΕΙΣ....

Σημασία δηλαδή έχει η προσπάθεια να ζήσεις με τον τρόπο που, σύμφωνα με τις αξιόπιστες πηγές, τελικά διαλύει το κοινό εγώ στην πηγή του και χαρίζει την άμεση γνώση, είτε του Προσωπικού Θεού είτε της Απρόσωπης Πραγματικότητας – δηλα-

δή του Αληθινού Εαυτού. Οι αξιόπιστες πηγές μάς πληροφορούν ότι η άμεση διαισθαντική εμπειρία της Πραγματικότητας τελικά διαλύει όλες τις απορίες που γεύει ο απαιδευτος νους.

Οι Ινδοί σοφοί πληροφορούν ότι η Έσχατη Αρχή, είτε ως Προσωπικός Θεός είτε ως Απρόσωπη Αρχή, αποκαλύπτεται ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ μέσα στον καθαρό νου που έχει ησυχάσει εντελώς μετά από μια κατάλληλα προσαρμοσμένη νοερή άθληση.

Το πότε καρποφορεί η άσκηση είναι πάντα άγνωστο. Το πότε κάποιος ξαφνικά ενδιαφέρεται για τα πνευματικά ζητήματα και στρέφεται στην πνευματική άθληση, είναι επίσης άγνωστο—εξ ου, γίνεται λόγος για έναν άγνωστο παράγοντα: τη λεγόμενη «Θεία χάρη»—που τελικά δεν είναι τίποτε άλλο παρά η εκδήλωση του Θείου που έχουμε μέσα μας.

Όλα αυτά τα ζητήματα συζητιούνται ορθολογικά με επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα στα έγκυρα ερμηνευτικά σχόλια πάνω στις ινδουϊστικές Γραφές και στα ινδικά 'φιλοσοφικά συστήματα' που παραθέτονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα των Φιλοσοφιών.

=====

ΝΤΧΑΡΜΑ

Σίγουρα θα έχετε ακουστά τον όρο ΝΤΧΑΡΜΑ, που χρησιμοποιεί ο Ινδουϊσμός και το ξαδερφάκι του ο Βουδισμός.

Οι Ινδοί πρόσεξαν ότι το καθετί μέσα στη δημιουργία έχει μια ξεχωριστή ιδιότητα—κάτι χωρίς το οποίο θα έπαυε να ήταν αυτό που είναι. Αυτό το ουσιαστικό γνώρισμα ενός πράγματος το αποκάλεσαν «ΝΤΧΑΡΜΑ»—από τη σανσκριτική ρίζα «ντχρί», στήριγμα. Η φύση της φωτιάς, το ντχάρμα της, είναι να καίει. Η αδράνεια είναι το ντχάρμα όλων των άψυχων αντικειμένων. Και ο άνθρωπος έχει μια ουσιαστική φύση που στηρίζει την ύπαρξή του σαν κάτι ξεχωριστό μέσα στη δημιουργία.

Και τι είναι το ουσιαστικό γνώρισμα του ανθρώπου; Οι Ινδοί λένε ότι είναι η ικανότητά του να γνωρίσει το Θεό, να επιτύχει τη 'θέωση', να γνωρίσει ποιος αληθινά είναι, εδώ και τώρα, σε τούτη τη ζωή.

Πώς όμως είναι δυνατό για τον άνθρωπο να επιτύχει τη 'θέωση'; Το μπορεί, λένε, επειδή το Θείο είναι ήδη μέσα του. Οι

Ινδοί σοφοί διδάσκουν ότι ο Θεός είναι πανταχού παρών. Εξ ου, είναι παρών και μέσα στην καρδιά μας. [Όχι βέβαια στην σαρκική αιματοαντλία – κι ας αφήσουμε κατά μέρος τις πληροφορίες περί *τσάκρας*]. Η ουσιαστική φύση μας είναι θεϊκή. Το θεϊκό στοιχείο βρίσκεται απλά στο βάθος του ΕΙΝΑΙ μας. Και δεν μας αποκαλύπτεται, όσο η θέασή του εμποδίζεται από ένα ρυπαρό, εξωστρεφή νου, μέσα στον οποίο διαρκώς φυτρώνουν ανεξέλεγκτες σκέψεις, απορίες κ.λπ. Είναι, λένε, σαν το μαυρισμένο από κάπνα γυαλί μιας λάμπας πετρελαίου που κρύβει το φως της λάμπας. Έτσι, παρ' ότι ο Θεός είναι και μέσα μας και στα πάντα που βλέπουμε γύρω μας, δεν Τον βλέπουμε. Πρέπει λοιπόν να καθαρίσουμε το γυαλί της λάμπας, να καθαρίσουμε το νου εντελώς, έτσι ώστε να μπορέσει να αποκαλυφθεί το φως που ήδη έχουμε μέσα μας.

Και τι είναι «ρυπαρότητα»; Ό,τι μας κάνει να νιώθουμε σαν χωριστές οντότητες – δηλ. η λαγνεία, η απληστία, η οργή, το μίσος, ο φθόνος, η έπαρση, η φιλαυτία – εν ολίγοις, τα προϊόντα του πόθου και του φόβου.

Δεν είναι καθόλου εύκολο να απαλλαγείς από όλα αυτά μονομιάς. Αλλά η πείρα των αιώνων μάς πληροφορεί ότι σταδιακά, μέσα από τη νοερή άθληση, ο νους γίνεται εντελώς καθαρός. Τότε, λένε οι σοφοί, ο άνθρωπος βλέπει το Θεό, Τον αγγίζει, μιλάει μαζί Του και μπορεί ακόμα να γίνει και ένα μαζί Του.

Ο άνθρωπος που γνωρίζει το Θεό γίνεται θεοπρεπής, γεμάτος αγάπη, χαρά, σοφία και δύναμη. Δεν κλονίζεται από τίποτε μέσα στη φύση και νιώθει απόλυτα ελεύθερος.

Μόνο αυτός είναι σε θέση να μιλήσει για το Θεό από πρώτο χέρι και μόνο οι δικές του ρήσεις αποτελούν αξιόπιστη μαρτυρία για τα πνευματικά ζητήματα.

Δυστυχώς όμως, υπάρχουν άνθρωποι με ρυπαρούς νόες που αυτοπροσδιορίζονται ως ιερείς και κήρυκες και παρερμηνεύουν τις πνευματικές αλήθειες. Στα χέρια τους, η θρησκεία εκφυλίζεται σε ένα εγωιστικό πιστεύω με πλανεμένους οπαδούς.

Η αληθινή ινδική Σκέψη μάς διδάσκει πώς να ξεχωρίζουμε αυτές τις χονδροειδείς εκδηλώσεις από την αληθινή θρησκεία. Μας προειδοποιεί ότι οι πλανεμένοι δάσκαλοι και οι απατεώνες δεν μπορούν να μας οδηγήσουν πουθενά και μας προτρέπει να

αναζητήσουμε τη θρησκεία από τις πηγές της, από τις πρωταρχικές διδασκαλίες των σοφών και των προφητών. Κι αν κάποιος έχει απορίες θα πρέπει να τις υποβάλλει σε κάποιον που γνωρίζει το Θεό – αν τον βρει.

Μετά από αυτά τα εισαγωγικά, μπορούμε τώρα να περάσουμε σε μια περιγραφή των ινδουϊστικών Γραφών.

=====

ΟΙ ΙΝΔΟΥΙΣΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

Οι διδασκαλίες των Ινδών σοφών αποτελούν το ΝΤΧΑΡΜΑ, το 'στήριγμα', τη θρησκεία των Ινδών και τα ιερά κείμενα που τις περιέχουν αποκαλούνται ΣΑΣΤΡΑΣ [«κανόνες»].

Ποιος είναι ο Θεός; Πού κατοικεί Αυτός; Τι όψη έχει; Τι σχέση έχουμε μαζί Του. Γιατί να κάνουμε προσπάθειες να Τον γνωρίσουμε; Όλα αυτά μπορούμε να τα μάθουμε από τις Σάστρας, μαζί με τις μεθόδους που οδηγούν στην αποκάλυψη του Θεού.

Πώς να εκδηλώσουμε τη Θεϊκότητα που έχουμε μέσα μας; Ποια είναι τα εμπόδια σ' αυτήν την προσπάθεια; Πώς να τα νικήσουμε; Ποια πρέπει να είναι η διαγωγή μας; Ποιες πράξεις να εκτελούμε; Ποιες πράξεις να αποφεύγουμε; Οι Γραφές τα διδάσκουν όλα αυτά.

Οι Ινδοί βαδίζουν αδιάκοπα στο δρόμο της θρησκείας τώρα και δεκάδες αιώνες, στη διάρκεια των οποίων αμέτρητες ψυχές πέτυχαν το στόχο της αποκαλύψεως του Θεού. Οι Ινδοί σοφοί ανακάλυψαν διάφορους τρόπους για την επίτευξη της τελειότητας και υπάρχουν πολλές καταγραφές των εμπειριών τους, με αποτέλεσμα – σε αντίθεση με άλλες θρησκείες – να υπάρχει μια πληθώρα ινδικών Γραφών οι οποίες απευθύνονται, όπως θα δούμε, σε ανθρώπους με διαφορετικές διανοητικές και συναισθηματικές ανάγκες.

=====

ΟΙ ΒΕΔΕΣ – Οι Σρούτι [Ακουστές]

Οι αρχαιότερες Ινδικές Γραφές είναι οι Βέδες, από τις οποίες κατάγονται όλες οι άλλες, όπως απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα των Γραφών.

Οι Βέδες αποκαλούνται «Σρούτι» [οι ακουστές], δηλ. οι «εξ αποκαλύψεως», και αποτελούν ύψιστη, αναμφισβήτητη πληρο-

φορία. Ενώ οι υπόλοιπες Γραφές αποκαλούνται «Σμρίτι» [κληρονομικές] και αποτελούν δεύτερη μετά τις Βέδες αυθεντία.

Η ονομασία «Veda» προέρχεται από τη ρίζα «vid», «γνωρίζω», και είναι η «γνώση του Θεού», ατελείυτη και πανταχού παρούσα. Τα κείμενα αυτά, πολλά από τα οποία έχουν χαθεί, ανακαλύφθηκαν διαισθαντικά από τους βεδικούς σοφούς, τους αποκαλούμενους «ρίσις» [ενορατικούς] σε υπερσυνειδητή κατάσταση.

Οι Βέδες είναι τέσσερις—οι γνωστές Ρίγκ-βέντα, Σάμα-βέντα, Γιατζούρ-βέντα και Ατχάρβα-βέντα—και αποτελούνται από τα ακόλουθα τέσσερα είδη κειμένων που συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα των Βεδών:

1. ΜΑΝΤΡΑ

— Οι εγκωμιαστικοί ύμνοι, προς τις 33 συνολικά Βεδικές θεότητες, που ψέλνουν οι τέσσερις ιερείς στη διάρκεια των πυροθυσιών. Τότε, οι Ινδοί δεν λάτρευαν θεούς και θεές μέσω ομοιωμάτων· λάτρευαν με ύμνους και σπονδές στην ιερή πυρά.

Οι βεδικοί θεοί και θεές εκπροσωπούν τις δυνάμεις που ενεργούν στην εξωτερική φύση και στο νοερό κόσμο των όντων. Για παράδειγμα η Ούσας [η Ανατολή] προαναγγέλλει το πνευματικό αφύπνισμα· ο Ίντρα, ο αρχηγός των θεών, κυβερνάει το φυσικό, συναισθηματικό και νοητικό κόσμο. Κάθε θεότητα εποπτεύει κάποια λειτουργία, εξ ου η σκοπιμότητα να επιδιώκεται η εύνοιά τους.

Διάσπαρτα στα μάντρας, υπάρχουν ενορατικές συλλήψεις.

2. ΜΠΡΑΧΜΑΝΑ

— Τα εγχειρίδια, οι οδηγίες για την εκτέλεση θυσιών για διάφορους σκοπούς.

3. ΑΡΑΝΓΙΑΚΑ [κείμενα των ερημιτών]

— Εδώ, οι θυσίες, από υλικές γίνονται συμβολικές και νοερές. Στην κατηγορία αυτή συναντάμε πολλά φιλοσοφικά θέματα.

4. ΟΥΠΑΝΙΣΑΔΕΣ ή ΒΕΔΑΝΤΑ

— Η ουσία, το «τέλος των Βεδών» [Βέδα-άντα], όπου, πέρα από τις καταγραφές πνευματικών εμπειριών, αναπτύσσονται φιλοσοφικά ζητήματα.

Πού κατοικεί και τι είναι ο Θεός; Ποια η σχέση ανθρώπου και σύμπαντος κόσμου με το Θεό; Με ποιους τρόπους και γιατί

οφείλουμε να προσπαθήσουμε να γνωρίσουμε το Θεό άμεσα; Τι ακριβώς συμβαίνει όταν κάποιος γνωρίσει το Θεό; Όλα αυτά μπορούμε να τα πληροφορηθούμε από τις Ουπανισάδες που υπάρχουν στις διάφορες Βέδες.

Κάποτε υπήρχαν περισσότερες Ουπανισάδες, αλλά σήμερα υφίστανται 108, εκ των οποίων 11 θεωρούνται σπουδαιότερες. Εμείς μεταφράσαμε 9 από τις 11, με έγκυρα σχόλια, χωρίς τα οποία τα ινδικά κείμενα δεν κατανοούνται ορθά. Η μετάφραση αυτή έχει τίτλο ENNIA ΟΥΠΑΝΙΣΑΔΕΣ.

Το καταπληκτικό είναι ότι ολόκληρη αυτή η βεδική γραμματεία, αποτελούμενη από χιλιάδες στίχους, διασώθηκε αναλλοίωτη μέχρι των ημερών μας, μεταδιδόμενη δι αποστηθίσεως ανά δεκάδες αιώνες – και εξακολουθεί να μεταδίδεται παραδοσιακά από πατέρα σε γιο στις οικογένειες των βραχμάνων που κατάγονται από αρχικούς επώνυμους ενορατικούς. Για παράδειγμα οι ύμνοι του Ρίγκ-Βέντα – πέρα από μερικών ανωνύμων – κατάγονται από δέκα συγκεκριμένες οικογένειες σοφών.

Είχα την τύχη, πριν από 50 χρόνια, να πρωτογνωρίσω τέτοιους ανθρώπους στην Ινδία και να παραβρεθώ σε βεδικές απαγγελίες.

Ο τρόπος με τον οποίο μεταδόθηκαν διά μέσου χιλιάδων ετών – και μεταδίδονται ακόμα και σήμερα – διά αποστηθίσεως, τα βεδικά κείμενα, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Για να διασφαλίσουν την ακριβή μετάδοση δι αποστηθίσεως των βεδικών κειμένων, οι σοφοί της αρχαίας βεδικής εποχής επινόησαν διάφορους κανόνες και τρόπους απαγγελίας. Επί του θέματος αυτού, στο δεύτερο κιόλας στίχο του πρώτου κεφαλαίου της *Ταϊπτιρίγια Ουπάνισαντ* διαβάζουμε: «*Προχωράμε τώρα στην εξήγηση της επιστήμης της φωνητικής. Αυτή ασχολείται με τους φωνητικούς ήχους, τον τονισμό ή βαθμό οξύτητας, καθώς και την ποσότητα και δύναμη που είναι αναγκαίες για την άρθρωση, μετατόνιση και σύζευξη των γραμμάτων*». (Δείτε *Εννία Ουπανισάδες*, σελ. 314. Αθήνα 1999, Εκδόσεις Κονιδάρη).

Πέρα από την ορθή απαγγελία, η ορθή αποστήθιση διασφαλίζεται με την ψαλμωδία των λέξεων των στίχων σε διαφορετικές σειρές και ομάδες, όπως η πρόταση προς πρόταση απαγγελία, και η χωριστή απαγγελία συζευγμένων λέξεων:

Sahasra-shirSham devam vishva-akSham vishva-shambhuvam.

1 2 3 4 5 6 7

σε ζεύγη 1-2, 2-1, 1-2· 2-3, 3-2, 2-3· 3-4, 4-3, 3-4 κ.λπ,

σε ομάδες 1-2-2-1-1-2, 2-3-3-2-2-3, 3-4-4-3-3-4, κ.λπ.,

σε ομάδες 1-2-2-1-1-2-3-3-2-1-1-2-3, 2-3-3-2-2-3-4-4-3-2-2-4

κ.λπ. και όλα αυτά μπρος-πίσω, ξανά και ξανά! Μετά από την εκμάθηση, το άτομο έχει υποχρέωση να απαγγέλλει το κείμενο που του έχουν εμπιστευτεί σε τακτά χρονικά διαστήματα και να το μεταδώσει σε άλλους.

Έτσι εξηγείται πως επιβίωσαν μέχρι σήμερα αυτά τα κείμενα, που εξακολουθούν να φυλάγονται ως πατρογονική κληρονομιά από ορισμένες οικογένειες βραχμάνων.

=====

ΜΕΡΙΚΕΣ ΡΗΣΕΙΣ

Ιδού μερικά δείγματα ρήσεων:

Στο στίχο 1.164.46 του Ριγκ-Βέντα διαβάζουμε «έκαμ σατ βίπρα μπαχούντχα βαντάν-τί» – «η αλήθεια είναι μια, οι σοφοί την ονομάζουν διαφορετρόπως». Εδώ έχουμε το σπέρμα του βασικού σεβασμού προς άλλα πιστεύω που διακρίνει τον Ινδουισμό. Ένας Θεός πολλά ονόματά Του. Ένας Θεός – πολλές εκφράσεις Του. Ένας Θεός – πολλές ενσαρκώσεις Του. Αυτό χαρακτηρίστηκε από τον καθηγητή Μαξ Μύλλερ ως «ενω-θεισμός» για να τον ξεχωρίσει από τον πολυθεισμό και τον μονοθεισμό.

Στις Ουπανισάδες, το έσχατο τμήμα των Βεδών, υπάρχουν τέσσερις ειδικά σπουδαίες ρήσεις ή δηλώσεις – δείτε τελευταία στήλη δεξιά στον πίνακα των Βεδών:

Πραγκνιάναμ μπράχμα – Η συνείδηση είναι Μπράχμαν.

Αχάμ Μπραχμάσμι – Εγώ είμαι Μπράχμαν.

Τατ τβαμ ασί – Εσύ είσαι Εκείνο.

Αγιάμ ατμά μπράχμα – Τούτος ο Άτμαν είναι Μπράχμαν.

Υπάρχουν και πολλές άλλες όπως:

Σαρβάμ κχαλβιντάμ μπράχμα – Όλα τούτα είναι Μπράχμαν.

Σάτγιαμ γκνιάναμ ανάναταμ μπράχμα – Το Μπράχμαν είναι Αλήθεια, Γνώση και Απεραντοσύνη.

Μπράχμα-βίντ Μπραχμα-ϊβά μπχαβατί – Όποιος γνωρίζει το Μπράχμαν γίνεται Μπράχμαν.

Αυτά είναι δείγματα «εξ αποκαλύψεως» αληθειών. Είναι καταγραφές άμεσων βιωμάτων και πάντα αποτέλεσαν σηματοδότες για κάθε πνευματικά αθλούμενο που θέλει να επαληθεύσει τις εμπειρίες του.

Επαναλαμβάνω, οι ινδικές γραφές περιέχουν πληροφορίες προς επαλήθευση. Το να πιστεύεις απλά ότι υπάρχει Θεός, Προσωπικός ή Απρόσωπος, δε σε σώζει, δε σε απαλλάσσει από την μεταφυσική σου αγνωσία. Πρέπει – αν σε ενδιαφέρει – να καταβάλλεις προσπάθειες να γνωρίσεις την Αλήθεια από πρώτο χέρι, εδώ και τώρα.

Αυτά για τις Βέδες. Ας κλείσουμε τώρα με μια όσο το δυνατό πιο σύντομη περιγραφή των υπολοίπων «Γραφών».

=====

ΟΙ ΜΗ ΒΕΔΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

ΣΜΡΙΤΙΣ – Νόμοι

Παρ' ότι ο όρος Σμρίτι [«κληρονομικές»] αφορά όλες τις μη βεδικές Γραφές, υπάρχουν τα βιβλία των νόμων – οι Ντχάρμα-σάστρας – που είναι ειδικά γνωστές ως «Σμρίτις». Αυτές διέπουν τη ζωή των Ινδών όλων των κοινωνικών τάξεων από τη γέννα μέχρι την νεκρική πυρά. Λέγεται ότι είναι καιρός να εκσυγχρονιστούν.

ΣΑΝΤ ΝΤΑΡΣΑΝΑΣ – οι έξι προσεγγίσεις

Από τις βεδικές πληροφορίες περί Θεού γεννήθηκαν έξι προσεγγίσεις – οι λεγόμενες «ντάρσανας» [σκοπιές], εκ των οποίων η πρώτη [η **Νγιάγια**] ασχολείται με τη γνωσιολογία – τον τρόπο δηλαδή κτήσεως ορθών γνώσεων [βασικά με την άμεση αντίληψη, το συμπέρασμα και την αξιόπιστη μαρτυρία]· η δεύτερη και η τρίτη [η **Βαϊσέσικα** και η **Σάνκχγια**] κατηγοριοποιούν το σύμπαν, καθιστώντας το, ας πούμε, πιο «εύπεπτο»· η τέταρτη [η **Γιόγκα**] κωδικοποιεί τα στάδια της πνευματικής άθλησης· η πέμπτη [η **Μιμάμσα**] ασχολείται με τις βεδικές θυσίες και τους στόχους τους [εγκόσμια οφέλη και μεταθανάτιο

παραθερισμό σε παραδεισένιες σφαίρες], ενώ η τελευταία, η **Βεδάντα** ασχολείται με την έσχατη Αρχή, την τελική Αλήθεια.

Η βασική ορολογία και το ψυχολογικό μοντέλο που φωτογραφίζει η Σάνκχγια Ντάρσανα και κατ' επέκταση η Γιόγκα Ντάρσανα, χρησιμοποιείται σε όλη την ινδική Σκέψη.

Έχουμε μεταφράσει μια απλή αλλά καλή νομίζουμε επιτομή των έξι κλασικών προσεγγίσεων με τίτλο ΟΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΕΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ.

Οι Έξι Ντάρσanas δεν είναι ακριβώς «φιλοσοφικά συστήματα» με τη δυτική έννοια, αλλά δείκτες στο δρόμο προς την κτήση της ίδιας της σοφίας—της άμεσης δηλαδή διαισθαντικής εμπειρίας της Αλήθειας—που ανακάλυψαν προ πολλών χιλιετιών οι ενορατικοί σοφοί των Βεδών. Ενώ η Δύση—δέσμια της θεωρητικής κριτικής θεώρησης που έχει δώσει καρπούς στη διερεύνηση του φυσικού κόσμου—ακόμα αναρωτιέται, μαζί με τον Πλάτο: «τι εστιν αλήθεια;» [Ιωαν. 18.38]. Η Αλήθεια δεν είναι ούτε ένα αντικείμενο, ούτε μια διεργασία, ούτε μια σκέψη—το καλύτερο όνομά της είναι η Σιωπή.

ΠΟΥΡΑΝΑΣ — 18 Εκλαϊκευτικές γραφές

Οι προαναφερθείσες Ντάρσanas, ως διανοητικές διατυπώσεις, σίγουρα απευθύνονται στους μορφωμένους ολίγους. Εξ ου οι Ινδοί σοφοί έγραψαν μian άλλη κατηγορία γραφών, τις 18 Πουράνας. Αυτές διδάσκουν τις αιώνιες θρησκευτικές αλήθειες που ανακαλύφθηκαν από τη βεδική εποχή—τον ενάρετο δηλαδή δρόμο του Ντχάρμα—με απλό και ευχάριστο τρόπο μέσω διηγημάτων και παραβολών που πληροφορούν και εμπνέουν. Μεταξύ αυτών υπάρχουν οι Βίσου Πουράνα, Σίβα Πουράνα, Μπχάγκαβατα Πουράνα κ.λπ.

Οι Πουράνας [οι «κοσμογονικές»] ακολουθούν ένα πρότυπο. Έχουν ως κεντρικό ιδανικό μια διαφορετική όψη του Προσωπικού Θεού, (Βίσου, Σίβα κ.λπ.), την οποία **απολυτοποιούν**, παρουσιάζοντάς την ως υψίστη· επίσης περιλαμβάνουν μια κοσμογονία και μια ως εκ τούτου επικύρωση της αιωνιότητας των Βεδών διά της πληροφορίας ότι αποκαλύφθηκαν στην ανθρωπότητα από τη σε ρόλο Δημιουργού Θεού όψη, του Θεού στην οποία είναι ειδικά αφιερωμένη η συγκεκριμένη Πουράνα.

ΡΑΜΑΓΙΑΝΑ ΚΑΙ ΜΑΧΑ-ΜΠΧΑΡΑΤΑ

Τα έπη Ραμάγιανα και Μαχά-Μπχάρατα (24.000 στίχων και 215.000 στίχων, αντίστοιχα) είναι επίσης πολύ δημοφιλή στην Ινδία. Γράφτηκαν από τους σοφούς Βαλμίκι και Βγιάσα. Ανήκουν στην κατηγορία των ιστορικών γραφών [ιτιχάσας] και περιέχουν ενδιαφέροντα διηγήματα που σου εντυπώνουν τις αιώνιες αρχές του Ινδουισμού. Σ' αυτά αναφέρονται οι θείες ενσαρκώσεις Ράμα και Κρίσνα. Οι περισσότεροι Ινδοί παιδαγωγούνται θρησκευτικά από αυτά τα δύο έργα, για τα οποία αρχικά μαθαίνουν από τα διηγήματα των γιαγιάδων τους.

Πέρα από το οικογενειακό περιβάλλον, συχνά γίνονται δημόσιες απαγγελίες, 'ρεσιτάλ' θα τα λέγαμε, αυτών και άλλων ιερών γραφών. Έτσι, όλα τα στρώματα της κοινωνίας έχουν πάντα πρόσβαση στις αλήθειες της θρησκείας, τις οποίες επίσης μεταφέρουν οι πλανόδιοι μοναχοί από χωριό σε χωριό.

Το όνομα Μαχά-μπχάρατα θα είναι ίσως γνωστό σε κάποιους από εσάς από το περίφημο κινηματογραφικό έργο του Peter Brook.

ΜΠΧΑΓΚΑΒΑΝΤ ΓΚΙΤΑ

Ένα τμήμα του Μαχά-μπχάρατα είναι γνωστό ως Μπχάγκαβαντ Γκίτα—«Θεϊκό Άσμα».

Ακριβώς πριν αρχίσει η μάχη στο πεδίο Κουρού-κσέτρα, ο Μπχαγκαβάν Σρι Κρίσνα, μια θεία ενσάρκωση, εξηγεί την ουσία του Ινδουισμού στον Άρτζουνα, τον αρχηγό των καλών, ο οποίος έχει πνιγεί από τα συναισθήματά του και αμφιβάλλει αν είναι ορθό να πολεμήσει κατά των συγγενών και φίλων του της παρατάξεως των κακών.

Όπως οι Ουπανισάδες περιέχουν την ουσία των Βεδών, έτσι και η Γκίτα περιέχει την ουσία των Ουπανισάδων. Απ' όλες τις Γραφές, η Γκίτα είναι σήμερα η πιο δημοφιλής και διαβάζεται από όλες τις θρησκευτικές παρατάξεις—πέρα από τους βισνουϊστές που έχουν τον Σρι Κρίσνα ως θεϊκό ιδανικό και ως εκ τούτου, τρέφουν ιδιαίτερο σεβασμό γι' αυτήν και την Μπχάγκαβατα Πουράνα που περιγράφει τα παιδικά και άλλα δρώμενα του Σρι Κρίσνα.

ΠΡΑΣΤΧΑΝΑ ΤΡΑΓΙΑ – [Οι «Τρεις αφετηρίες»]

Οι *Ουπανισάδες*, τα *Μπράχμα-σούτρας* που τις εναρμονίζουν και η *Γκίτα* αποτελούν τις τρεις βασικές αυθεντικές πηγές του Ινδουισμού. Η εγκυρότητα των θέσεων των διαφόρων θρησκευτικών παρατάξεων του Ινδουισμού βασίζεται σε αυτές—μόνο που τις ερμηνεύουν διαφορετρόπως, ως εκφράζοντας είτε το **δυϊσμό**, είτε το **σχετικό μη δυϊσμό** είτε το **μη δυϊσμό**, δηλ. — την *ντβάιτα*, την *βισίστ-αντβάιτα* ή την *α-ντβάιτα*, με τις οποίες θα ασχοληθούμε σε μιαν επόμενη παρουσίαση.

ΤΑΝΤΡΑΣ

Μια άλλη κατηγορία γραφών, οι Τάντρας, ασχολούνται ειδικά με την Σάκτι, την ενέργεια του Θεού και ορίζουν διάφορους τελετουργικούς τρόπους λατρείας του Θεού εκλαμβανόμενου ως «Μητέρα», κάτω από διάφορες συμβολικές μορφές—ως Κάλι, Ντούργκα, Σαράσβατι, κ.λπ.

ΠΑΝΤΣΑΡΑΤΡΑ ΣΑΜΧΙΤΑΣ ΚΑΙ ΣΑΪΒΑ ΑΓΚΑΜΑΣ

Τέλος, οι *Πάν-τσα-ράτρα Σαμχιτάς* των βισνουϊστών και οι *Άγκαμας* των σιβαϊστών συγγενεύουν με τις Τάντρας και προτείνουν απλούστερους τρόπους λατρείας και κανόνες περισσότερο προσαρμοσμένους στην τρέχουσα παγκόσμια εποχή, την Κάλι-γιούγκα, εις αντικατάσταση των βεδικών ιεροτελεστιών που ταιριάζουν σε παλαιότερες εποχές.

=====

Εδώ κλείνουμε τούτη τη σύντομη περιγραφή των πολλών ινδικών Γραφών, που διδάσκουν τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές αρχές σε όλες τις τάξεις των Ινδών μέσω ψυχωφελών και ηθοπλαστικών διηγημάτων.

Αξίζει να προσθέσουμε εν κατακλείδι ότι χαρακτηριστικό των διαφόρων εκλαϊκευτιών ινδικών Γραφών είναι ότι καμία δεν επικρίνει την άλλη. Όπως είπαμε, απλώς παρουσιάζει κάποιον δρόμο προς το Θεό ως υπέρτατο και ο καθένας μπορεί να αντλήσει την έμπνευσή του και να αρχίσει να επιδίδεται σε νοερή άθληση για να επαληθεύσει ο ίδιος την Αλήθεια. Το πιστεύω του καθενός είναι ιδιωτικό θέμα. Οι Ινδοί δεν κάνουν αδιάκριτες ερωτήσεις όπως οι ξένοι.

Το ότι η αναζήτηση του Θεού εξακολουθεί να είναι το εθνικό σπορ των Ινδών, φαίνεται από το μεγάλο θρησκευτικό πανη-

γύρι που έγινε το 2003 στην πόλη Νάσικ επί 43 μέρες από 27/7, όπου συγκεντρώθηκαν πάνω από 110.000 μοναχοί διαφόρων παρατάξεων και περίπου 6.000.000 προσκυνητές για να λουστούν στο εκεί ιερό ποτάμι κατά τις αστρολογικά ευνοϊκές μέρες. Σε δύο μέρες αρχίζει ένα άλλο από τα τέσσερα δωδεκαετούς κύκλου πανηγύρια Κούμπχα Μέλα, στο Χαριντβάρ, στους πρόποδες των Ιμαλαΐων, όπου αναμένονται 20.000.000 προσκυνητές μέχρι το Μάιο. Μάλλον κάποιος πρέπει να βρίσκουν το Θεό!

=====

Ας κλείσουμε τώρα με μια επίκληση από την Μπριχάντ-αράνγιακα Ουπάνισαντ και την επίκληση ειρήνης από την Ίσα Ουπάνισαντ:

*Asato ma sad gamaya
Tamaso ma jyotir gamaya
Mrityor ma amritam gamaya*

*Οδήγησέ μας από το απατηλό στο αληθινό.
Οδήγησέ μας από το σκοτάδι στο φως.
Οδήγησέ μας από το θάνατο στην αθανασία.*

*p̄r̄ṇam-adaḥ p̄r̄ṇam-idaṁ
p̄r̄ṇāt p̄r̄ṇam-udacyate .
p̄r̄ṇasya p̄r̄ṇam-ādāya
p̄r̄ṇam-evāvaśiṣyate ..
OM śāntiḥ . śāntiḥ . śāntiḥ .*

*Εκείνο (το αόρατο), είναι το Όλο (το πλήρες),
Τούτο (το ορατό), είναι επίσης το Όλο.
Από το Όλο, εκπορεύτηκε
το απέραντα εκτεταμένο ορατό σύμπαν.
Το Όλο παραμένει ακέραιο, παρά την εκπόρευση,
του άπειρου σύμπαντος από αυτό.*

Ωομ, Ειρήνη, Ειρήνη, Ειρήνη (Πάση)

Με άλλα λόγια: «Εν αυτώ γαρ ζώμεν και κινούμεθα και εσμέν» (Δηλαδή, «Μέσα σ' αυτόν ζούμε, κινούμαστε και υπάρχουμε»), όπως είπε ο Παύλος στους Αθηναίους [Πράξεις 17.28], αναφερόμενος στον «Άγνωστο θεό» – εδώ κοντά, στην αρχαία αγορά, κάτω από το βράχο του Αρείου Πάγου – πριν από σχεδόν 2000 χρόνια.

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΒΕΔΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

		ΚΑΡΜΑΚΑΝΔΡΑ (Τμήμα Έργων)			ΨΑΝΑΚΑΝΔΡΑ (Τμήμα Γνώσεως)	
VEDAS	SAMHITĀS Υμνολογία	BRĀHMANAS Εγχειρίδια Θυσιών	ĀRANYAKAS Δασο- πραγματοειές	UPANIŠADS «Κάθουμαι απέναντι (στο Δάσκαλο)»	MAHĀNĀKĀYAS 'Μεγάλες Δηλώσεις'	
1	RĠ	Rg	Kauṣītaki Aitareya Pañdirahasya Sāyayana	Aitareya Kauṣītaki	«Prajñānam Brahma» (Η Συνειδηση Είναι Brahma) Ait. Up. 3.11	
2	KRŠNA YAJUḤ (Σκοτεινή Γιατζούρ Βέντα)	Taittirīya Kṛṣṇa Yajuh	Taittirīya Vallabhi Satyāyani Maitrāyani	Taittirīya Katha Taittirīya Kaivalya Śvetāśvatara Mahānārāyaṇa Maitrāyaṇiya		
	ŚUKLA YAJUḤ (Φωτεινή Γιατζούρ Βέντα)	Vājasaneyī Śukla Yajuh	Śatapatha	Isā Bṛhadāraṇyaka Jābala Painḡala	«Aham Brahmāsmi» (Εγώ Είμαι Brahma) Bṛh. Up. 1.4.10	
3	SĀMA	Sāma	Sāma-vidhāna Mantra Arṣeya Vamśa Daivatādhyāya Talavakāra Tāṇḍya Samhitopaniṣad	Kena Chāndogya	«Tattvamasi» (Εσύ Είσαι Εκείνο) Ch. Up. 6.8-15	
4	ATHARVA	Atharva	Gopatha	Praśna Mundaka Māṇḍūkya Nṛsimhatapani	«Ayam Ātmā Brahma» (Τούτος ο Εαυτός Είναι Brahma) Mān. Up. 2	
Σύνολο	4	5	18	4	18	
					4	

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΙΝΔΟΥΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΩΝ (ŚĀSTRAS)

Η σημασία των Śāstras (Γραφών)

Ο σανατοκισμός όρος, śāstra προέρχεται από τη αναζήτηση για το Θεό.
1. Η προκείμενη Ινδο-Αριανή φυλή έχει αφιερώσει τις καλύτερες δυνάμεις της ανά τους αιώνες σε μια αδιάσπαστη διαδικασία «δικιών κυβερνώ». Ο Śāstras είναι μια συλλογή γραφών που ορίζουν κανόνες εσωτερικής και εξωτερικής συμπεριφοράς που τελικά οδηγούν τον άνθρωπο στο Θεό. Οι Ινδουιστικές γραφές είναι πολλών ειδών.

Γιατί τόσες πολλές Ινδουιστικές Γραφές;

1. Η ανακαλυφθηκαν πολλοί νέοι τρόποι προσελεύσεως στο Θεό και νέες μέθοδοι για την επίτευξη της τελειότητας. Αυτές οι εμπειρίες, όταν καταγραφθηκαν, αποτέλεσαν τις διάφορες Γραφές.
2. Επιπλέον, οι σοφοί, οδηγούμενοι από έναν μεγάλο πνευματικό ρεαλισμό, κατανόησαν ότι οι άνθρωποι που βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια εσωτερικής εξέλιξης έχουν ανάγκες από διαφορετική πνευματική τροφή γι' αυτό αυτοι συνέγραψαν γραφές για όλες τις τάξεις των ανθρώπων.

VEDAS

RG YAJUR SĀMA ATHARVA

SMRĪTIS

TANTRAS

Ασχολούνται με τη Śakti (τη δύναμη του Θεού) και προτείνουν πολλούς τρόπους τελετουργικής λατρείας της Θεϊκής Μητέρας. Τα Tantras είναι πολλά – 64 είναι σημαντικά.

SMRĪTIS (DHARMAŚĀSTRAS)

Ειδικό τμήμα που περιλαμβάνει τους κανόνες, τα εγχειρίδια, που διέπουν τη ζωή των Ινδουιστών (Κάστες και στάδια ζωής). Περιέχουν τις εντολές και τις απαγορεύσεις.

PURĀNAS

Επειδή οι Darśanas ήταν δύσκολο να κατανοηθούν από τους μορφωμένους πολλούς, οι σοφοί συνέγραψαν μια άλλη κατηγορία Γραφών που απευθύνεται στα λαϊκά στρώματα. Οι Purānas διδάσκουν τη θρησκεία με εύκολο και διασκεδαστικό τρόπο, μέσα από διηγήματα και παραβολές. Οι 16 Purānas σώζουν και ιστορικά στοιχεία.

DARŚANAS

Από τη Γνώση της Εσχάτης Πραγματοκότητας που υπάρχει στις Vedas αναπτύχθηκαν 6 αστήματα φιλοσοφικής σκέψης – οι Εξι Darśanas: NYĀYA VAISESIKA SAMKHYA YOGA PURVA-MĪMĀMSĀ UTTARA-MĪMĀMSĀ

Karma-Kānda – Το τμήμα που παραθέτει τις θυσίες που χρίζουν παραδεισένια μεταθανάτια απόλαυση.

Jñāna-Kānda – Το τμήμα των διδασκαλιών, οι Upanisads, που διδάσκουν τη Γνώση της Εσχάτης Πραγματοκότητας (του Ātman) που χρίζεται την απελευθέρωση (mokṣa) του πνεύματος.

Οι Upanisads επίσης αποκαλούνται **Vedānta**, είτε επειδή βρίσκονται στο τέλος των Veda, είτε επειδή περιέχουν την ουσία τους.

Από τις 108 Upanisads που σώζονται, 13 είναι σημαντικές. Οι Upanisads διδάσκουν:

- Πού και πώς υπάρχει ο Θεός.
- Ποιά είναι η σχέση του Θεού με τους ανθρώπους και το σύμπαν.
- Πως και γιατί σφειλούμε να γνωρίσουμε το Θεό.

Pañcharatra Samhitā και Śrīraikas και Διανουϊκές Āgamas:

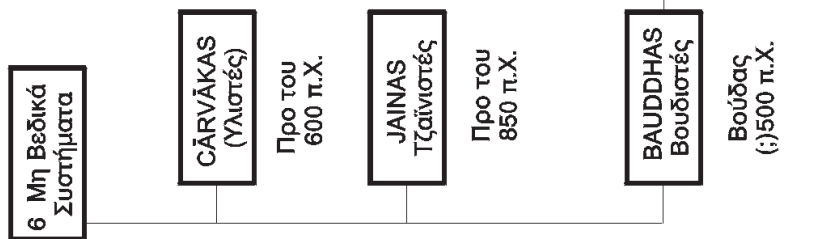
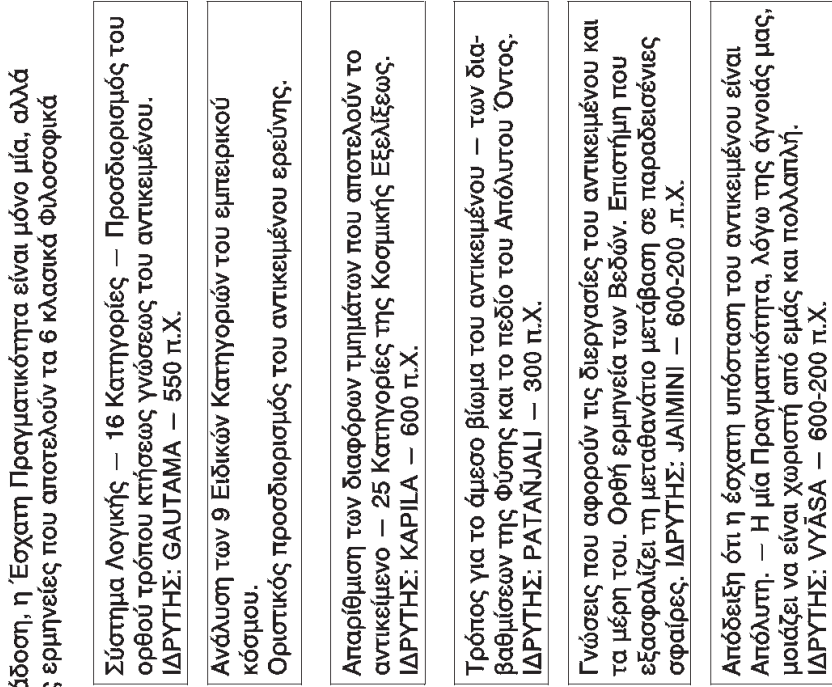
Συγγενεύουν με τα Tantras. Ισχυρίζονται ότι προτείνουν ευκολότερες λατρείες και διδασκαλίες που παριάζουν καλύτερα στην τωρινή εποχή απ' ότι οι Vedas. Δεν επικαλούνται την αυθεντία των Vedas.

ITIĤASAS (Ιστορικά)

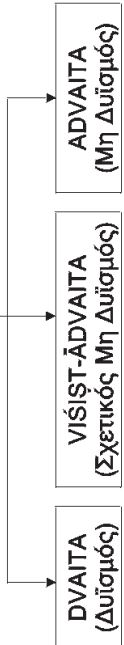
Τα έπη Rāmāyana και Mahābhārata είναι οι δημοφιλέστετες γραφές που έγραψαν οι σοφοί Vaimiki και Vyāsa. Προσφέρουν ενδιαφέρουσες ιστορίες, μεσω των οποίων περνούν τα μυστήρια του Ινδουισμού στα λαϊκά στρώματα. Οι περισσότεροι Ινδουιστές μορφώνονται θρησκευτικά από αυτά τα δύο βιβλία.

ΤΑ ΕΞΙ ΚΛΑΣΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ (Ṣaḍ Darśanas) — «Οι Έξι Όψεις»

Κατά την Ινδουϊστική Παράδοση, η Έσχατη Πραγματικότητα είναι μόνο μία, αλλά επιδέχεται 6 αλληλένδετες ερμηνείες που αποτελούν τα 6 κλασικά φιλοσοφικά Συστήματα της Ινδίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι φερόμενοι ως 'ιδρυτές' είναι οι συντάκτες γραπτών μνημονικών εγχειριδίων που συνόψιζαν την ήδη πανάρχαια ανώνυμη προφορική παράδοση.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΑΜΚΗΥΑ DARŚANA

(1+24=25 Κατηγορίες)_

